

Nógrád Megye Önkormányzata 2010. évi költségvetési beszámolójának szöveges indoklása

Az államháztartás szervezeti beszámolási és könyvvezetési kötelezettségeinek sajátosságairól szóló 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet 10. §-a alapján a költségvetési szerveknek december 31-ei fordulónappal éves elemi költségvetési beszámolót kell készíteniük. Nógrád Megye Önkormányzata és intézményei 2010. évi beszámolójának összeállításánál – a fenti jogszabályon kívül – figyelembe vételre kerültek az államháztartásról szóló, többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény, az annak végrehajtására kiadott 292/2009. (XII. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ámr.) és a Nógrád Megye Önkormányzata költségvetési és zárszámadási rendelete tartalmának meghatározására, a költségvetés végrehajtásának szabályozására jóváhagyott 8/2005. (IV. 29.) Kgy. rendelet előírásai is. A 2010. évi beszámolóhoz készített előterjesztés számszaki adatai megegyeznek a megyei fenntartású intézmények és a Nógrád Megyei Önkormányzat Közgyűlésének Hivatala (a továbbiakban: Hivatal) Magyar Államkincstárhoz leadott éves összevont beszámolójával.

Az önkormányzat 2010. évi költségvetésének végrehajtásáról és a megyei önkormányzat vagyonkimutatásáról szóló előterjesztést, ezt megelőzően az önkormányzat mérlegét, pénzforgalmi, valamint vagyonkimutatásait, a kötelező egyezőségek meglétét az önkormányzat könyvvizsgálója ellenőrizte. A beszámolóhoz kapcsolódóan minden intézményvezető nyilatkozatot tett arról, hogy az abban közölt információk teljes körűen tartalmazzák a tényleges helyzet megállapításához szükséges adatokat, a beszámolók valós tartalommal kerültek összeállításra. Az Ámr. 21. sz. melléklete szerinti nyilatkozat értelmében minden intézményvezető gondoskodott a belső kontroll rendszerek szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes működtetéséről.

Az Állami Számvevőszék ebben az évben vizsgálta a Nógrád Megyei Önkormányzat 2010. évi gazdálkodási rendszerét. Az ellenőrzés jelentős hibákat nem talált, a jelentés a hosszú lejáratú kötelezettségekről szóló adatszolgáltatás bevezetését jelölte meg feladatként. Az erről szóló határozati javaslatot az előterjesztés melléklete tartalmazza.

A Nógrád Megyei Cigány Kisebbségi Önkormányzat és a Nógrád Megyei Szlovák Kisebbségi Önkormányzat beszámolóját határozattal elfogadta, a teljesítési adatok és a pénzmaradvány az általuk elfogadottak szerint épült be az önkormányzat zárszámadásába.

Nógrád Megye Önkormányzata **2010. évi összevont pénzforgalmi mérlege** 14 146 M Ft bevételi és 12 632 M Ft kiadási főösszeggel zárult. A bevételeken belül 11 748 M Ft működési és közel 405 M Ft fejlesztési jellegű bevétel realizálódott, az előző évi igénybevett pénzmaradvány a működést 247 M Ft-tal, a fejlesztési lehetőségeket 905 M Ft-tal egészítette ki. A felmerült kiadások teljesítéséhez év végén 841 M Ft működési hitelfelvételt könyveltünk el. 2010-ben összesen 12 101 M Ft működési kiadás teljesült, fejlesztési feladatokra 531 M Ft-ot fordítottunk. Az önkormányzat intézményei 2 046 M Ft-os pénzkészlettel zárták az évet.

Az összevont mérlegen belül a működési költségvetés teljesítése közel azonos tendenciát mutat, mint az összbevételek és összkiadások alakulása, ami mutatja, hogy az éves gazdálkodásunkban a működés, működtetés a meghatározó. Az ilyen jellegű bevételek (finanszírozási célú műveletek és előző évi pénzmaradvány nélküli) előirányzata 98,4%-ra teljesült.

Mint ismeretes, a 2010. évi költségvetés jelentős nagyságrendű forráshiánnyal került elfogadásra, ezért a finanszírozhatóság szempontjából mindennapos volt a folyószámla-hitel igénybevétele, emellett 200 M Ft éven túli lejáratú működési célú hitelfelvételre is sor került. 2010. december 31-én az önkormányzat folyószámla hitele 1 196 M Ft volt, az évközi működési hitelfelvételből 200 M Ft bevétel képződött, így a működési célú hitelfelvétel összege 1 396 M Ft volt. Év elején törlesztettük a 2009. december 31-én fennálló 555 M Ft-os folyószámlahitel-tartozást. A felvett és törlesztett likviditási hitelműveletek egyenlegeként a fentiek alapján 2010. december 31-én 841 M Ft-ot meghaladó hitelfelvételi többlet jelent meg a főkönyvben (1 396 M Ft – 555 M Ft). Ezzel együtt a működési bevételek módosított előirányzathoz viszonyított teljesülése 102,5%.

A működéssel ellentétben – a fejlesztési célú kötvénykibocsátásból származó maradványnak köszönhetően – a fejlesztési mérleg jelentős nagyságrendű bevételi többlettel zárt. A felhalmozási bevételek és kiadások éves teljesítése jelentősen elmaradt a módosított előirányzattól, melynek alapvető oka, hogy a tartalék jellegű előirányzatokhoz nem kapcsolódik teljesítés.

Az önkormányzat gazdálkodásában, a likviditás biztosításában a korábbinál is nagyobb jelentőséggel bírt a folyószámlahitel. A bevételek visszaesését a megtett takarékosági és racionalizálási intézkedések nem kompenzálhatták, a működési feltételek biztosítása szinte teljes egészében a likviditási hitel igénybevételétől függött. Megemelésre került a folyószámlahitel-keret, a módosítás eredményeként 800 M Ft helyett 2010. április 1-jétől 1 500 M Ft keret állt rendelkezésünkre.

A 2010. évi költségvetés végrehajtásáról szóló 3/2010. (I. 28.) Kgy. határozat értelmében a közgyűlés rendszeresen, a beszámolóik keretében tájékoztatást kapott az önkormányzat likviditási helyzetéről. Ebben folyamatosan jeleztük a folyószámlahitel növekedésének tendenciáját, az önkormányzat fizetőképességének egyre fokozódó problémáját. 2010. évben az önkormányzat költségvetési elszámolási számlája folyamatosan negatív egyenleget mutatott. A legkisebb napi hitelállomány 439 M Ft volt, amely még az év elején, február hónapban jelentkezett. A legmagasabb értéket, 1 332 M Ft-ot 2010. december 1-jén regisztráltuk. Az éves szinten számított átlagos napi hitel megközelítette a 830 M Ft-ot. Év végén 1 196 M Ft-os tartozás állt fenn a számlavezető bankkal szemben. A mutatók minden tekintetben jelentősen romlottak az előző évhez képest, 2009-ben a ténylegesen felvett folyószámlahitel átlagos állománya 353 M Ft volt, ez az átlag a 40 M Ft-os legkisebb és az 576 M Ft-os legmagasabb hitelösszeg között ingadozott. 2009. végén 555 M Ft folyószámlahitel-tartozás állt fenn.

BEVÉTELEK

A **működési bevételek** – a pénzmaradvány igénybevétele és a hitelműveletek bevételei nélkül számítva – 1,6%-kal maradtak el a módosított előirányzattól, az eredeti költségvetési irányszámot azonban 12,4%-kal meghaladták. A tényszámok azt mutatják, hogy a működési bevételek struktúrájában nem történt jelentős változás a korábbi évekhez képest. A bevételek legnagyobb hányadát, 39,2%-ot továbbra is a Társadalombiztosítási Alapból befolyó finanszírozás képezi. A normatív állami támogatások és a személyi jövedelemadó részesedés együttes összegének aránya évről évre csökkenő tendenciát mutat, a 2009. évi 30,6%-ról 2010-ben 22,2%-ra esett vissza. Ennek oka, hogy az állami pénzeszközök elosztásában egyre nagyobb hangsúlyt kapnak az egyedi pályázatok útján elérhető központosított állami támogatások a mutatószámok alapján egységes, felhasználási köztéttséggel nem járó normatív hozzájárulásokkal szemben. Sajnos a tényadatok is visszaigazolják azt a többször hangsúlyozott koncepciót, mely a megyei önkormányzatokat, így önkormányzatunkat is sújtja. Emellett a csökkenő ellátotti létszám miatti kiesés is érezteti hatását.

Az egyéb önkormányzati bevételek 2 517 M Ft-os összegéből 1 006 M Ft-ot tesz ki az önkormányzat illetékbevétele, amely az előző évihez képest jóval alacsonyabb mértékben realizálódott. Amíg 2009-ben az illetékbevételek az összes befolyt bevételnek 13,8%-át képezték, 2010-ben már csak 12,4%-os arányt képviselnek. A csökkenést jól szemlélteti, hogy 2008-ban 1 698 M Ft, 2009-ben 1 457 M Ft, 2010-ben ezzel szemben 1 006 M Ft illetékbevételek realizálódott.

Az **intézményi működési bevételek** éves teljesítése 2 174 M Ft, mely 5,4%-kal haladta meg az eredeti előirányzatot. A tervszámok az előző évi adatokból kiindulva, az infláció mértékének, illetve a szociális intézményekben a nyugdíjak emelésének figyelembe vételével kerültek meghatározásra. A Szent Lázár Megyei Kórháznál 5,1 M Ft-os, a közoktatási ágazat intézményeinél összesen 9,6 M Ft-os bevétel kiesés realizálódott az eredetileg tervezetthez képest. A szociális feladatokat ellátó intézmények működési bevételei tervüket 2%-kal túlteljesítették. E körön belül a Reménysugár Otthon 4,4 M Ft-tal, a Harmónia Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthon 2,7 M Ft-tal maradt el a 2010. évi eredeti előirányzattól. Nagyobb problémák jelentkeztek a közoktatási ágazat egyes intézményeinél. Bevétel kiesés volt tapasztalható a Liphay Béla Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégiumnál (7,4 M Ft), a Borbély Lajos Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégiumnál (2,1 M Ft) és a Váci Mihály Gimnáziumnál is (0,2 M Ft). Az intézményi működési bevételek pozitív alakulásában

jelentős szerepe volt a Nógrád Megyei Pedagógiai-, Szakmai Szolgáltató és Szakszolgálati Intézetnek, valamint a Nógrád Megyei Múzeumi Szervezetnek.

Az **intézmények működési célú átvett pénzeszközei** alapvetően a sikeres pályázatok eredményeként elnyert, illetve a szakmai tevékenységhez, rendezvényekhez vagy kiadványokhoz biztosított támogatásokhoz kapcsolódnak. Annak ellenére, hogy ezen a jogcímen 775 M Ft-ot meghaladó bevétel keletkezett, meg kell jegyezni, hogy ezeknek a forrásoknak a felhasználása célhoz kötött, így csak kevés esetben lehet a kapott összegek egy részét a mindennapi működési kiadások fedezetére felhasználni. Ugyanakkor a jelenlegi költségvetési helyzetben az átvett pénzeszközök azok, amelyek jelentősen hozzájárulnak a szakmai munka színvonalának javításához. 2010. október 1-jétől a Megyei Gyermekvédelmi Központ gazdasági központja látja el a közművelődési és közgyűteményi intézmények gazdálkodással összefüggő feladatait. Az intézményi struktúrában bekövetkezett változás sajátosságaként a 2010. évi beszámolóban – technikai okokból – a támogatásértékű működési bevételek között jelent meg az átvett intézmények záró pénzkészlete, amely ebben az évben torzítja a jogcímen megjelenő bevételek összegét. Alapvetően most is jellemző, hogy a közoktatási és közművelődési, közgyűteményi intézményeknek sokkal több a pályázati lehetőségük, mint a szociális feladatokat ellátó intézményeknek. 2010-ben meghatározó nagyságrendet képvisel a Szent Lázár Megyei Kórház 441 M Ft-os támogatásértékű bevétele, amely alapvetően a Nógrádi IBR-rel kapcsolatosan a Fővárosi Bíróság által megítélt követelésből realizálódott. Szintén ezzel a döntéssel függ össze a kórháznál a kamatbevétel magas összegű realizálása.

Az intézmények legjelentősebb bevételi forrása továbbra is a **fenntartói finanszírozás** volt. 2010-ben év közben a jogcímen tervezett összege közel 460 M Ft-tal növekedett, amely az eredeti előirányzat 12%-os növekedését mutatja. Ebben a központi források intézményekhez történő továbbításán túl számottevő volt a rendszeres fenntartói forrás-kiegészítés hatása is. Az önkormányzat egyre szűkülő pénzügyi lehetőségei miatt a finanszírozást biztosító kiskincstári rendszer az elmúlt évek során jelentősen módosult, amely javított az önkormányzat likviditási helyzetén, azonban az egyre növekvő mértékű folyószámlahitel-igénybevételt alapvetően nem tudta pozitív irányba befolyásolni.

A Szent Lázár Megyei Kórháznál az eredeti költségvetésben tervezett 4.311 M Ft-tal szemben 4.599 M Ft realizálódott a **Társadalombiztosítási Alaptól átvett támogatásból**. Ez az összeg a módosított előirányzathoz viszonyítva 99,6%. Az eredeti tervhez képest 288 M Ft-os többletbevétel realizálódott. Ennek alapvető oka, hogy 2010. decemberében kormányzati döntés alapján a kórház konszolidációs támogatásban részesült.

A 2010. évi eredeti költségvetésben normatív **állami hozzájárulás, átengedett személyi jövedelemadó és normatív kötött felhasználású támogatás** jogcímen 2 638 M Ft-ot igényeltünk a központi költségvetésből. Az Arany János Kollégiumi Programok finanszírozásában történt változások miatt év közben állami támogatás lemondására kényszerültünk, amely 29 M Ft-tal csökkentette az önkormányzat központi forrásból származó bevételét. A Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetéséről szóló 2009. évi CXXX. törvény 5. számú mellékletében elkülönített központosított előirányzatoknál megfogalmazott feladatokra év közben folyamatosan, az igénybevétel feltételeit szabályozó rendeletek alapján nyújtottuk be a pályázatokat. E jogcímen 317 M Ft realizálódott, melynek döntő részét a kereset-kiegészítés fedezetének támogatása (205 M Ft), a helyi szervezési intézkedésekhez kapcsolódó többletkiadások megtérítése (41 M Ft), valamint az esélyegyenlőséget, felzárkóztatást segítő támogatások (52 M Ft) tették ki. A működésképtelen önkormányzatok egyéb támogatására szeptemberben benyújtott pályázatunkra 30 M Ft-os vissza nem térítendő kiegészítő állami támogatásban részesültünk. Annak ellenére, hogy a megítélttől jóval magasabb összegű volt az igénylésünk, az év végén megkapott forrás is segítette a napi likviditási problémák enyhítésében.

Az **illetékbevételeknél** az illeték törvény módosulása és a gazdasági válság ingatlan-piacra gyakorolt negatív hatása alapján már a költségvetés összeállításakor is jelentős bevétel-csökkenéssel számoltunk. Az illetéktörvény változása miatt visszaestek a központi bevételek, így a visszaosztás révén kevesebb bevétel realizálódott az önkormányzatoknál. Sajnos e forrás teljesülése még a tervezettnél is sokkal kedvezőtlenebbül alakult, az 1 200 M Ft-tal szemben 1 006 M Ft realizálódott.

A támogatásértékű működési bevételek és működési célra átvett pénzeszközök tervezett együttes összege meghaladta a 177 M Ft-ot, melyből 157 M Ft realizálódott. A tervezettnél megfelelően teljes összegben realizálódott a Salgótarján Megyei Jogú Város által a Balassi Bálint Megyei Könyvtár és Közművelődési Intézet működtetéséhez nyújtott támogatás (35 M Ft), a Dr. Göllesz Viktor Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthon rehabilitációs foglalkoztatás finanszírozásának előirányzata (27,3 M Ft). Az Arany János Kollégiumi Program felsőbb évfolyamai többletköltségeinek fedezetére az Oktatókutató és Fejlesztési Intézet 15 M Ft-ot biztosított, melynek pénzügyi teljesítése teljes egészében megtörtént. Az országgyűlési és önkormányzati választások lebonyolításához 21,3 M Ft támogatás került biztosításra. A különböző pályázatok révén realizált pénzek 8,4 M Ft-ot jelentettek. A Rózsavölgyi Márk Alapfokú Művészetoktatási Intézmény kihelyezett tagozataihoz a települési önkormányzatok hozzájárulásai – Magyarnándor önkormányzat 2009. évről származó hátralékával együtt – 6,9 M Ft volt. A 2010. évi előírásból 1,4 M Ft hátralék keletkezett, amely Magyarnándor 1,1 M Ft-os és Nógrádsáp 0,3 M Ft-os tartozásából tevődik össze. A 2011. évi költségvetéshez kapcsolódóan sajnos több település már jelezte, hogy a megszorító intézkedéseik keretein belül vizsgálják a művészetoktatás megszüntetésének kérdését. A támogatásértékű működési bevételek területén a tervezettől való elmaradás leginkább az uniós forrásból finanszírozott működési célú pályázatok támogatásának realizálásánál tapasztalható, összesen 18 M Ft összegben. Ennek oka a feladat megvalósítás ütemezéséből és a finanszírozás sajátosságaiból ered. A működési célú átvett pénzeszközök 11 M Ft-os összegéből 2 M Ft a Nógrád Ifjúságáért Gyermekek és Ifjúsági Alapítvány 2008. évi működési támogatásának visszatérítéséből, 7 M Ft az árvízkárosultak támogatására érkezett befizetésekből, 2 M Ft pedig az ERSTE Bank Nyrt. által a Megyenap rendezvényeihez nyújtott támogatásból származik.

Nagyságrendjénél fogva is jelentős összegű – közel 209 M Ft – az önkormányzat 2010. évben realizált **kamatbevétele**. Ebből közel 142 M Ft intézménynél teljesült, ugyanis a Szent Lázár Megyei Kórház a nyertes IBR perrel kapcsolatban 141 M Ft késedelmi kamatot érvényesíthetett. A hivatal a kötvény lekötéséből közel 67 M Ft-os kamatbevételt realizált.

A 2009. évben keletkezett és 2010. évre visszaengedélyezhető **pénzmaradványt** az intézmények és a hivatal teljes egészében igénybe vették.

Az **intézmények felhalmozási bevételei** magukban foglalják a felhalmozási és tőkejellegű bevételek mellett a támogatásértékű felhalmozási és a fejlesztési célra átvett pénzeszközöket. Az intézmények tárgyeszköz-értékesítésből származó bevételei nem voltak jelentősek, azonban a felhalmozási célokat szolgáló átvett pénzek összege megközelíti a 231 M Ft-ot. A működési átvett pénzeszközöknél már részleteztük a gazdasági központ váltás miatti pénzmozgás hatását, amely a fejlesztési célú átvett pénzek vonatkozásában ezen a jogcímen is érvényesül és torzítja a bevételek teljesítését. Támogatásértékű fejlesztési bevételeket – a Szent Lázár Megyei Kórház kivételével – szinte csak a közművelődési és közgyűjteményi intézményeknek sikerült pályázatokból realizálni. A fejlesztési célra átvett pénzeszközök 54,3 M Ft-os teljesítéséből 51,4 M Ft a szakképző iskoláknál teljesült. Ennek egy része pályázati forrás, másik része a Nógrád Megyei Szakképzés-szervezési Társulás által átutalt 2009. második és 2010. első félévi szakképzési hozzájárulás összege.

Az önkormányzat által fejlesztési célokra fordítható bevételei legnagyobb hányadát hosszú éveken keresztül a **címzett támogatás** tette ki, ennek nagyságrendje a „Baglyaskő” Idősek Otthona építési beruházásának befejezésével 2009-ben már jelentősen visszaesett. 2010. év elején még közel 8 M Ft támogatás lehívására nyílt lehetőség. A fennmaradó 54 M Ft-ról történő lemondásról – a címzett támogatással megvalósuló beruházás lezárásáról szóló jelentés elfogadásával egyidejűleg – 2010. februárjában döntött a közgyűlés.

A Dunai, Közép-Nógrádi és Ménesvölgyi vízellátó rendszer **eszközhasználati díjából** az eredetileg tervezetthez képest 75,4% teljesült, a 2009. évi elmaradt befizetés év elején került átutalásra. A Dunai vízellátó rendszer 2010. évi díjából 3,1 M Ft, a Közép-Nógrádi, Ménesvölgyi vízellátó rendszer eszközhasználati díjából 13,7 M Ft áthúzódott a következő évre.

A **felhalmozási célú támogatásértékű és átvett pénzeszközök**: A városi, községi önkormányzatok célirányos fejlesztési feladatokhoz biztosított hozzájárulásából 2010-ben 6,9 M Ft származott: Balassagyarmat Város Önkormányzata a Patvarci úti épület felújításához 1 M Ft-ot meghaladó összeget, Pásztó Város Önkormányzata a Mikszáth Kálmán Gimnázium, Postaforgalmi Szakközépiskola és Kollégium Tittel Pál Kollégiuma fűtőkorszerűsítéséhez 3,2 M Ft-ot, Hollókő Község Önkormányzata a turisztikai termék- és attrakciók fejlesztése pályázat tervezési költségeihez 2,7 M Ft-ot biztosított. A Harmónia Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthon utólagos akadálymentesítése már az előző évben befejeződött, a pályázati támogatás utolsó részletének pénzforgalmi teljesítése 2010. évre áthúzódott (2 M Ft). Az uniós pályázattal támogatott fejlesztési feladatok megvalósítása és elszámolása jelenleg is folyamatban van. 2010. végéig a Hollókőtől Murányig kerékpárút tervezéséhez 7,2 M Ft támogatás teljesült. A fogyatékosok ellátását végző intézmények közül a berceli és diósjenői intézményben az akadálymentesítési munkákhoz 17,3 M Ft érkezett.

A 2009. évben keletkezett és 2010. évre visszaengedélyezhető fejlesztési jellegű **pénzmaradványt** az intézmények és a hivatal teljes egészében igénybe vették.

KIADÁSOK

Nógrád Megye Önkormányzata 2010. évi kiadásai összességében 12 632 M Ft-ban teljesültek. Ezen belül a működési kiadások 95,8%-os, a fejlesztések pedig 4,2%-os arányt képviseltek, melyből látható, hogy az önkormányzat költségvetésén belül a működési terület a meghatározó. Ez annál inkább lényeges kérdés, mivel a működési mérleg már évek óta úgy a tervezés, mint a teljesítés szintjén is jelentős negatív egyenleget mutat. A működési források beszűkülése egyre nagyobb problémát okoz a feladatellátás biztosításában.

Alapvetően ez évben is a fejlesztésekre a 2008-ban kibocsátott kötvény maradványából volt biztosított a forrás, a működést azonban már csak jelentős nagyságrendű hitel igénybevételével tudtuk finanszírozni. A 12 101 M Ft-os működési kiadások fedezetére mindössze 12 836 M Ft működési bevétel állt rendelkezésre, amelyből – a 2010. évi hitelműveletek egyenlegeként számított – 841 M Ft volt a hitel összege. A hitel nélküli működési bevételek (11 748 M Ft) összege még az igénybevett pénzmaradvánnyal (247 M Ft) együtt sem nyújtott fedezetet a szükséges működési kiadások finanszírozására. A működési kiadásokon belül a legjelentősebb a személyi juttatások és munkaadói járulékok aránya. A személyi jellegű kiadások 42,9%-ot tettek ki, a kötelező járulékokkal együtt azonban már a működési költségvetés több mint felét képezték. A dologi kiadások a működési költségeknek közel 45%-át alkotta. A folyamatos hitelfelvétel hatására a működési célú hitelkamatok a kiadások 0,3%-áig emelkedtek, ezen a jogcímen közel 40 M Ft-ot kellett kifizetni. Az önkormányzati feladatellátással kapcsolatban 227 M Ft pénzeszköz átadásra került sor. A függő, átfutó, kiegyenlítő kiadások forgalma 159 M Ft-tal csökkentette a működési kiadásokat. Ez a gyakorlatban azt jelentette, hogy ezekre a kiadásokra még a megelőző év költségvetése nyújtott fedezetet, de a könyvelés sajátosságai miatt az egyes kiadási jogcímenek (döntően bérjellegű kifizetésként) 2010-ben jelentek meg.

Áttekintve az intézmények 2010. évi gazdálkodását, az alábbi rövid ágazati szintű tájékoztatást adom.

Egészségügyi ágazat

A 2010-es év folyamán a **Szent Lázár Megyei Kórház** (a továbbiakban: Kórház) fekvőbeteg kapacitása az előző évhez képest változatlan nagyságrendű maradt. A járóbeteg szakellátás forgalma is stagnált.

A Társadalombiztosítási Alap finanszírozása – a konszolidációs támogatást is figyelembe véve – az eredetileg tervezettől kedvezőbben alakult, a ki nem fizetett teljesítmény miatti bevételkiesés azonban súlyosan érintette a Kórházat. A támogatás folyósításának alapelvei miatt ezt a kiesést a Kórház 419 M Ft-ban számszerűsítette.

2010-ben még az eddigieknél is gyakoribbá váltak a fizetési határidő meghosszabbítása iránti kérelmek a szállítók felé. Az év folyamán az átütemezett szállítói tartozások összege 60 M Ft és 306 M Ft között szóródott. A meghiúsult tartozás-átütemezés hatására közel 49 M Ft határidőn túli szállítói állomány jelentkezett az év zárásakor, amelyből 39 M Ft-ot meghaladó a 30 napon túli tartozás összege. Ebből 33 M Ft az Európai Unió pályázathoz kapcsolódó beruházási szállítói számla, a többi kis összegű tartozás 2011. január elején már kiegyenlítésre is került.

A Kórház 2010. december 31-én 517 M Ft-os szállítói tartozással zárt, az előző évi 564 M Ft-tal szemben. A szállítói állományt jelentős összeggel (88 M Ft) emelte a TIOP 2.2.2. S01-SO2 átalakítás kapcsán keletkezett beruházói szállítói számla. Mindenképpen kiemelendő a támogatásértékű működési bevételek között megjelent 395 M Ft-ot meghaladó összeg, amely a Nógrádi IBR-rel kapcsolatban a Fővárosi Bíróság ítélete alapján illette meg a Kórházat. Az ítéletben megítélt tőkeösszeghez további 141 M Ft-os kamatbevétel is párosult. A jelentős összegű támogatási- és bevételi többlet hatására a kórház 484 M Ft-os pénzmaradvánnyal zárt.

A működési költségek csökkentése érdekében 2010-ben is tovább folytatódott a pályázati támogatással megvalósuló foglalkoztatás, továbbá a megváltozott munkaképességű alkalmazottak felvételével, pályakezdekők és közhasznúak foglalkoztatásával a pályázatok széles lehetőségét kihasználta a kórház.

Szociális ágazat

Az **Ezüstfenyő Idősek Otthona** és a **„Baglyaskő” Idősek Otthona** 2010. évi gazdálkodása – a stagnáló intézményi térítési díjbevételek miatt – sokkal feszítettebb volt, mint a korábbi években. Az eredeti költségvetésben szerepeltetett bevételi irányszámokhoz képest a térítési díjak emelése ellenére sem sikerült jelentős nagyságrendű többlet-bevételhez jutniuk az intézményeknek. Az ellátottak jövedelmi viszonyai, a személyi térítési díjak mértéke és a kapacitáskihasználás csökkenése együttesen negatívan befolyásolták a bevételek teljesítését. A bevételnövelés helyett az intézmények a kiadást csökkentő lehetőségek felkutatására kényszerültek. A hosszabb távú, tárgyévben viszont nagyobb kiadásokat eredményező lépések helyett a rövidtávon megtakarítást jelentő intézkedéseket kezdeményeztek. Az üres álláshelyek nem kerültek betöltésre, és előnyben részesítették a Munkaügyi Központ támogatásával megvalósuló foglalkoztatási formákat. A „Baglyaskő” Idősek Otthona a Salgótarjáni Foglalkoztatási Nonprofit Kft-vel kötött szerződés alapján tudott kedvezőbb feltételekkel munkavállalókat alkalmazni.

Az elhelyezés körülményein az Ezüstfenyő Idősek Otthonában – fenntartói támogatással – Bányaterenyén a magasföldszint lakoszobáinak festésével, Mízserfán a „B” épület felújításával sikerült javítani.

Az **Ipolypart Ápoló Gondozó Otthon és Rehabilitációs Intézet** intézményi működési bevételei a tervezettnél megfelelően alakultak. Támogatásértékű működési bevételei között jelent meg a Munkaügyi Központ 0,8 M Ft-os támogatása, valamint a miskolci Családsegítő Szolgálat Regionális Módszertani Központ és a Gyermekjóléti Szolgálat Megyei Módszertani Központ által a módszertani feladatok elvégzéséért folyósított 4,6 M Ft-os támogatás. A működési kiadások teljesítéséhez nagymértékben hozzájárult ez a bevétel, amelyet alapvetően személyi juttatásokra, munkaadói járulékok és dologi kiadások fedezetére tudtak visszaforgatni.

A **Reménysugár Otthonnál** alapvetően a kiegészítő szolgáltatások (bérmosás, továbbszámlázott szolgáltatások) iránti kereslet csökkenése miatt az intézmény saját bevételi tervét nem tudta teljesíteni. 2010. szeptemberében az intézmény tevékenységi köre kibővült, jogszabályi kötelezettségből eredően megkezdődött a fejlesztő iskolai oktatás, a 2010/2011. tanévben 6 tanuló részvételével. Az épület állapota rendkívül elavult, több vis-maior helyzet kezelése is szükségessé vált. A folyamatban lévő, az épületenergetikai korszerűsítést szolgáló KEOP pályázat kedvező elbírálása esetén megvalósulhatna az épület utólagos hőszigetelése, a nyílászárók cseréje és a fűtési rendszer korszerűsítése.

A **Dr. Göllez Viktor Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthon** gazdálkodása a tervezettek szerint alakult. 2010-ben is folytatódott az ellátottak munka-rehabilitációs foglalkoztatása, amely 74 fő gondozott alkalmazását jelentette. Sajnos 2010-ben az erre a célra fordítható források rendkívüli módon beszűkültek, már a programban való részvétel is hosszú pályázati elbírálás eredménye volt. Azonban az egyre szigorúbb igénybevételi és elszámolási feltételek között is jelentős segítséget jelent

az intézmény életében, mivel lehetővé teszi 2-3 fő, a programban elismerhető közalkalmazott bérének és járulékaiknak elszámolását.

A **Harmónia Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthon** működési bevételeinek 96%-át az intézményi térítési díjakból befolyt bevételek tették ki. A bérmosásból, továbbszámlázott szolgáltatásból és az ellátottak foglalkoztatásával összefüggő bérleti díjakból származó egyéb bevételek nem tudták kompenzálni a térítési díjknál képződött kiesést, az eredeti előirányzathoz képest így 2,7 M Ft-tal kevesebb realizálódott. Az intézmény vezetése a szűkös pénzügyi feltételek ellenére is a lehetőségekhez mérten próbált javítani az ellátás tárgyi feltételein. Elkészült a 2x10 férőhelyes lakóotthon terve, az ellátottak foglalkoztató helyiségének akadálymentesítése, valamint az épületrész elektromos hálózatának kiviteli tervdokumentációja. Szükséges lenne még a Kenderváros úti lakóépület épületenergetikai fejlesztése, amely a Nemzeti Fejlesztési Ügynökséghez beadott pályázat eredményének függvénye.

Közoktatási ágazat

A **Nógrád Megyei Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Gyermekotthon** működési bevételeinek teljesítése 2,2 M Ft-tal meghaladta ugyan az eredetileg tervezettet, de még így is 3,5 M Ft-tal elmaradt a 2009. évben realizált összegtől. A visszaesés egyértelműen az intézményi ellátási díjak csökkenéséből, kisebb mértékben a bérleti díjak elmaradásából ered. Az ingyenes étkezésre jogosultak aránya évről évre növekszik. A térítési díjra kötelezettek körében a fizetési hajlandóság minimális, sok szülő a rendszeres felszólítás ellenére sem hajlandó fizetni gyermeke után a térítési díjat. A rendszeres fizetés csak az utógondozottak esetében tapasztalható.

Az intézmény rendkívül takarékos gazdálkodási folyamata vezetett a költségek kedvező alakulásához. Ehhez hozzájárult, hogy a megvalósított fűtés korszerűsítés eredményeként a dologi kiadásokon belül jelentős arányt képviselő közüzemi díjak területén megtakarítás keletkezett.

A tanulói és ellátotti létszám folyamatos csökkenése miatt 2010-ben újra szükségessé vált a feladatellátási struktúra áttekintése, ennek eredményeként a szatoki tagintézmény megszüntetésére került sor.

A **Rózsavölgyi Márk Alapfokú Művészetoktatási Intézmény** működési bevételeinek teljesítése az eredeti előirányzathoz viszonyítva közel 20%-os túlteljesítést mutat. Ez a növekedés a rendezvények részvételi díjbevételeihez kapcsolódik. A működési bevételeken belül a térítési díjak a tervezett szint alatt teljesültek (90%). A kiesést az okozza, hogy növekedett a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő, ezáltal csökkentett térítési díjat fizető tanulók aránya. Az intézmény működési célú pályázataival 2010. évben döntően rendezvények megszervezéséhez kapcsolódtak, kisebb összeg jutott a szakmai beszerzésekre. A művészetoktatásban résztvevő önkormányzatok – Szécsény kivételével – valamennyi telephelyen a tárgyi feltételek biztosításával segítették az oktatást. A hátralekott felhalmozott két település tekintetében fenntartói döntés függvénye a művészetoktatás folytatása, az erről szóló előterjesztést a közgyűlés tárgyalja.

A **Borbély Lajos Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium** tanulói létszáma a 2010/2011. tanévben az előzőhöz képest 55 fővel csökkent, jelenlegi statisztikai adatok alapján 1 396 fő. Még mindig a szakiskolai oktatás van túlsúlyban, ezt erősítette az előrehozott szakképzési oktatási forma bevezetése is. A szakiskola felkészítő évfolyamain és a szakképző évfolyamokon összesen 896-an tanulnak. A szakközépiskolai évfolyamokon és a szakközépiskolai szakképzésben 500 diák vesz részt. A Fáy András Szakképző Iskola és Kollégium tagintézmény kollégiumában 43 fő, a Lorántffy Zsuzsanna Kollégium tagintézményben pedig 163 fő részesül elhelyezésben. Az Arany János Kollégiumi Programokban 112 fő vesz részt, ebből 74 fő a Kollégiumi, 38 fő a Szakiskolai Program keretében. A kollégisták létszáma az elmúlt évben a programoknak köszönhetően emelkedett.

Az intézményben bevétel kiesést eredményezett az életveszélyesnek nyilvánított bátonyterenyi sportcsarnok bezárása, a szálláshelyek és a tantermek iránti kereslet csökkenése.

Az elmúlt évekhez hasonlóan az intézmény jelentős nagyságrendű támogatásértékű és átvett pénzt realizált pályázatok útján. Az intézmény fejlesztési lehetőségeit növelte, hogy a Nógrád Megyei Szakképzés-szervezési Társulás szakképzési hozzájárulás címén 18 M Ft, a decentralizált szakképzési

alap terhére 3 M Ft forrást adott át. A keletkezett pénzmaradvány meghaladja a 72 M Ft-ot, amely ebben az évben elsősorban az Arany János Programok finanszírozására biztosított támogatás maradványából, ezen kívül a pályázati pénzek és a szakképzési hozzájárulások fel nem használt összegéből tevődött össze.

A **Váci Mihály Gimnázium** tanulói létszámában további csökkenés volt tapasztalható. A 2009/2010. tanévben 45 fővel kevesebb diák kezdte meg tanulmányait a gimnáziumban, mint a korábbi tanévben. A 2010/2011. tanévben ez a létszám még további 11 fővel csökkent. Működési célú pályázatokból 3,7 M Ft többlet-forráshoz jutott az intézmény. Az iskola épületének állapota az év során tovább romlott, mivel érdemi javításokat a rendelkezésre álló anyagi forrásokból 2010-ben nem tudtak megvalósítani. Az Arany János Kollégiumi Programból fejlesztésre fordítható pénzből a technikai eszközparkot fejlesztették.

A **Lipthay Béla Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium** a szakképzési struktúrájából adódóan a magasabb költségigényű közoktatási intézmények közé tartozik. A szakmai képzés itt nagyobb arányú, mint a szakközépiskolai oktatás. A költségcsökkentés miatt osztály összevonásokra is sor került.

A tangazdaság földterületén a kedvezőtlen időjárás miatt megnőtt a belvízzel elöntött területek nagysága, ezért jelentős árbevétel kiesés jelentkezett. 2010-ben 11 M Ft-ot meghaladó szakképzési hozzájárulást realizált az intézmény, a decentralizált szakképzési alapból 1,5 M Ft támogatás érkezett. A kiadások optimalizálására, ezen belül is a gázfogyasztás csökkentésére törekedve az intézmény pályázatot nyújtott be a Környezet és Energia Operatív Programra, emellett a gázszolgáltatóval kötött szerződés módosításával is törekedett az energiaszámlák összegének mérséklésére.

A tapasztalat azt mutatja, hogy a **Mikszáth Kálmán Gimnázium, Postaforgalmi Szakközépiskola és Kollégium** nyelvi gimnáziumi képzései iránt továbbra is magas az érdeklődés, nem jellemző a tanulói létszám visszaesése. 2010-ben pályázati támogatással megvalósult a Tittel Pál Kollégium fűtésének korszerűsítése. A pályázathoz szükséges önerőhöz Pásztó Város Önkormányzata is hozzájárult.

Gyermekvédelmi ágazat

A **Megyei Gyermekvédelmi Központ**ban 2010-ben átlagosan 275 fő gyermek, illetve fiatal felnőtt ellátásáról gondoskodtak. Ez az év az átszervezések jegyében telt el: január 1-jétől a Nógrád Megyei Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Gyermekotthon szátoki telephelyének átvételére került sor, melynek eredményeként öt gyermekcsoporttal bővült a feladatok köre. A szátoki telephelyen az épület felújítását követően a felsőpetényi „Margaréta” Gyermekotthon lakói nyertek elhelyezést. A mátraszelei utógondozói otthonban szintén felújítás valósult meg, mielőtt a salgótarjáni „Jövőért” Lakásotthon lakói átköltöztek volna. A tari lakásotthont egy sajnálatos tüzeset miatt kellett felújítani.

Az átszervezések sorát 2010. október 1-jétől egy gazdasági jellegű feladatátrendezés zárta, amelynek értelmében a Nógrád Megyei Múzeumi Szervezet, a Nógrád Megyei Levéltár és a Balassi Bálint Megyei Könyvtár és Közművelődési Intézet gazdasági feladatai kerültek a Megyei Gyermekvédelmi Központhoz.

A teljesített kiadások részaránya ennél az intézménynél – a feladat élőmunka igénye miatt - sokkal nagyobb arányban eltolódott a személyi juttatások és munkaadói járulékok felé, mint más ágazatban. Ez is az egyik oka annak, hogy a gyermekvédelem területén magasabbak a fajlagos költségek, és a központi költségvetésből biztosított források mellett sokkal magasabb összegű önkormányzati kiegészítést igényel a feladat ellátása. Az állami hozzájárulás több esetben nincs arányban a kötelező feladatellátással, ugyanis a normatíva igénylésekor és elszámolásakor nem számolhatunk az engedélyezett férőhely fölötti létszámmal. 2010-ben ezért – kicsit ellentmondást is okozva – az állami támogatás elszámolásakor „hátrányt” jelentett a gyermekvédelmi ellátásban részesülő gyermekek és fiatal felnőttek számának (gondozási napjainak) emelkedése, mivel a korlátozott férőhelyszám miatt normatíva többlet-igényünket nem tudtuk érvényesíteni.

Sajnos nem történt előrelépés a Salgótarján Megyei Jogú Várossal szemben – a salgótarjáni illetékességű gyermekvédelmi ellátásban részesülő gyermekek után fizetendő hozzájárulás miatt –

fennálló követelés ügyében. A hozzájárulás pénzügyi realizálása érdekében pert indítottunk, Salgótarján Megyei Jogú Város jelenleg a tartozás összezszerúségét és megállapításának módját vitatja, így a per e kérdésben jelenleg is folyik.

Közművelődési, közgyűjteményi ágazat

A **Nógrád Megyei Múzeumi Szervezet** a megyében lévő múzeumok és kiállítóhelyek működtetését fogja össze. Gazdálkodásukra jellemző, hogy kiadásaik fedezetét alapvetően az önkormányzat által biztosított intézményi támogatás alkotja. A működési bevételek teljesítése 2010-ben meghaladta az eredeti előirányzatot, mivel a régészeti szakhatósági tevékenységből tervezett bevételek viszonylag kedvezőbben alakultak. A rendkívül csapadékos időjárás miatt a Bányamúzeumban szinte folyamatos volt a csapadékvíz által okozott károk elhárításával összefüggő vis-maior feladatok ellátása.

A **Nógrád Megyei Levéltárnál** a Magyarország-Szlovákia Határon Átnyúló Együttműködési Program keretében meghirdetett „Közös múltunk történelmi áttekintés – szlovák és magyar történeszek találkozói” című pályázat 2010. évi kiadásainak fedezetére az intézmény 5 M Ft előfinanszírozást vett igénybe. A pályázat megvalósítása és elszámolása megtörtént, azonban az intézménynek megítélt támogatás kiutalása már áthúzódik 2011-re.

A **Balassi Bálint Megyei Könyvtár és Közművelődési Intézet** szakmai munkáját és működését alapvetően meghatározta a Salgótarján Megyei Jogú Városnak történő terület átadás, az átalakítási és költözési feladatok. A szakmai munkát ebben az évben is segítették a sikeres pályázatok, melyek informatikai fejlesztésekre, könyvtárszakmai programok megszervezésére nyújtottak lehetőséget. Pályázati forrásból 56 M Ft, a Nógrád megyei kistérségek mozgókönyvtári feladatainak ellátásával összefüggésben közel 20 M Ft forrással bővült az intézmény költségvetése.

Nógrád Megye Önkormányzatának Ellátó Szervezeténél (a továbbiakban: Ellátó Szervezet) 2010-ben tovább folytatódott az élelmezési feladatok koncentrálásának folyamata. Július 1-jétől már az intézmény biztosította a diósjenői Dr. Göllesz Viktor Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthon, illetve a berceli Harmónia Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthon étkeztetését. Augusztustól átvételre került a Borbély Lajos Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium konyhája is. A feladatbővüléssel együtt meg kellett teremteni ezek személyi és tárgyi feltétel-rendszerét, ezért az érintett intézmények konyháiban javításokra, karbantartásokra, eszközpótlásokra került sor.

Az Ellátó Szervezet alapfeladatai közé tartozik az önkormányzati vagyon üzemeltetése. 2010-ben az intézményhálózaton belül történt átszervezések, ingatlan átadás-átvételek új feladatokat jelentettek, gondoskodni kellett az átvett ingatlanok őrzéséről és állagvédelmének megszervezéséről. Az intézmény által üzemeltetett üdülők a költségek, illetve a csökkenő igények miatt veszteséget termeltek, ezért további működtetésük sorsáról a közgyűlésnek kell döntést hozni.

A **Nógrád Megyei Önkormányzat Közgyűlésének** költségvetése: kiemelt feladatok kiadásainak teljesítése összességében az előirányzat 70%-a körül alakult. A személyi kiadások és a munkaadói járulékok jóval a módosított előirányzat szintje alatt maradtak, a dologi kiadások és az egyéb működési kiadások alakulása is visszafogott volt, értelemszerűen a tartalék jellegű előirányzatok felhasználására nem került sor. A felhalmozási kiadások realizálása a tervezett ütemnél alacsonyabb, a fejlesztési célra kibocsátott kötvény döntő része pedig céltartalékba került elhelyezésre.

A közgyűlés, a hivatal és a védelmi iroda működési kiadásainak tekintetében a takarékos gazdálkodásból adódóan a teljesülés minden esetben elmaradt az előirányzattól.

Fejlesztési feladatok kiadásai

2010. év során a megyei önkormányzat intézményeiben összesen közel 62 M Ft-os felújítás és 171 M Ft-ot meghaladó beruházás valósult meg. A felhalmozási kiadások alapvetően intézményi eszközbeszerzéseket jelentenek. A fejlesztések forrása döntő részben pályázati és szakmai feladatokra biztosított európai uniós vagy hazai pályázati támogatás.

A fejlesztési kiadások feladatonkénti alakulásáról az időszaki beszámolókból (féléves, háromnegyed éves) részletes ismertetés készült. A 2010. évi gazdálkodás háromnegyed éves alakulásáról szóló tájékoztatót a közgyűlés a decemberi ülésén tárgyalta, ehhez képest a fejlesztési feladatok megvalósításában jelentős változás nem történt. Rendező elvként fogalmazódott meg már a költségvetés összeállításánál, hogy a fejlesztések tervezésében, megvalósításában, lehetőség szerint csak pályázati forrásokkal támogatott feladatokat vállal fel az önkormányzat. A 2010. évi költségvetésben a pályázati önerő biztosítására és az utófinanszírozás problémájának kezelésére elkülönített keret állt rendelkezésre.

A fejlesztési kiadások:

A kiemelt fejlesztési feladatok teljesítéséről az alábbiakban adok számot.

- **A Nógrád Megyei Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Gyermekotthon** pásztoi intézményegysége **fűtésének korszerűsítése** 52 M Ft-os összköltséggel, 20 M Ft-os céljellegű decentralizált támogatás igénybevételével valósult meg. Az előkészítési munkálatokra (tervezési pályázati díj) 2009-ben 2,2 M Ft-ot fordítottunk. A kivitelezés 2010-ben 48,7 M Ft-ba került, a műszaki ellenőrzésért 0,7 M Ft-ot fizettünk. A beruházás járulékos költségei (hirdetési, közbeszerzési díj) 0,4 M Ft-ot tettek ki. 2010-ben a megítélt 20 M Ft-os fejlesztési támogatás teljes egészében realizálódott.
- **A Mikszáth Kálmán Gimnázium, Postaforgalmi Szakközépiskola és Kollégium fűtéskorszerűsítésének** megvalósítására 27 M Ft került be az önkormányzat költségvetésébe. Ez a felújítás is céljellegű decentralizált támogatással valósult meg 16,6 M Ft összegben. A pályázati önerőhöz Pásztó Város Önkormányzata 3,2 M Ft-tal járult hozzá. A Tittel Pál Kollégium fűtéskorszerűsítési munkáinak kivitelezését a Novoterm-96 Kft közel 21 M Ft-ért végezte el. A kiviteli tervek elkészítéséért még 2009-ben 0,6 M Ft kifizetésére került sor. A támogatási pályázat benyújtásakor (szintén 2009-ben) 0,5 M Ft pályázati díjat kellett kifizetni. A feladat megvalósításával kapcsolatban felmerült járulékos költségek összességében 0,7 M Ft-ot tettek ki.
- **A Dr. Göllez Viktor Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthon pavilon épületének akadálymentesítése** – közel 20 M Ft-os pályázati támogatás mellett – közel 31 M Ft ráfordítással valósult meg. Az építőipari kivitelezést az AGROBER Kft. végezte, a vállalkozónak 30 M Ft-ot fizettünk a munka elvégzéséért, a NOMBRE Kft. 0,5 M Ft-ért vállalta a műszaki ellenőrzés lebonyolítását, a közbeszerzési tanácsadás, szerkesztési díj és szakhatósági engedélyek összességében 0,5 M Ft-ba kerültek. A 20 M Ft-os pályázati összeg 2010-ben teljes egészében teljesült.
- Az ágazati jellemzők felsorolásánál már ismertetésre került, hogy több intézmény **akadálymentesítésére** újra sikeresen pályázott önkormányzatunk. A **Harmónia Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthonnál** gyakorlatilag megvalósult a foglalkoztatói épületszárny átalakítása, akadálymentes parkoló kiépítése, padlóburkolat és bejárati ajtók, vizesblokk átépítése és az infokommunikációs akadálymentesítés. A kivitelezést végző AGROBER Kft-nek 13,7 M Ft került kifizetésre. A beruházással kapcsolatos közbeszerzési eljárás és a műszaki ellenőrzés miatt 0,6 M Ft járulékos költség merült fel. A feladathoz elnyert 8,9 M Ft-os pályázati támogatásból 2010-ben 5,3 M Ft realizálódott.
- **A kiemelt turisztikai termék- és attrakciók fejlesztése** feladatcsoporton belül 2010-ben a hollókői „Palóc témapark” megvalósítására irányuló ÉMOP pályázat alapján benyújtandó megvalósíthatósági tanulmány elkészítéséért az Inno-nívó Kft-nek 1,9 M Ft került kifizetésre. A Nógrád Design Építőipari Tervező és Kivitelező Kft-nek a Hollókőn található műemléki épületek építési-műszaki tervdokumentációja elkészítéséért – szintén a pályázat részeként – 8,7 M Ft átutalására került sor. A pályázathoz kapcsolódó, a megvalósíthatósági terv részét képező marketing-terv 0,6 M Ft-ba került. Ezek forrása döntő részben a 2008-ban kibocsátott kötvény volt.
- **A Dr. Göllez Viktor Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthon szennyvízhálózatra** történő rácsatlakozása előkészítéseként a Dinóber Csatornaberuházási Víz-közmű Társulat részére 10 M Ft **érdekeltségi hozzájárulást** teljesítettünk.

- A **150 férőhelyes idősök otthona beruházás** lezárásával a közgyűlés már több alkalommal foglalkozott. A 2010. januárjában pénzforgalmilag teljesült 8,6 M Ft összegű számlák alapján nyílt lehetőség a címzett támogatás utolsó 7,6 M Ft-os tételének lehívására.
- A salgótarjáni **Bányamúzeum földalatti kiállító helyén** a beomlott bányajáratok **helyreállítására**, valamint a kialakult életveszélyes állapot megszüntetésére 3,8 M Ft-ot fordítottunk.

ÁLLAMI TÁMOGATÁS ELSZÁMOLÁSA

Nógrád Megye Önkormányzata 2010-ben a **szociális és gyermekvédelmi intézményeiben ellátottak után** 1 334 M Ft normatív állami támogatást igényelt. A normatív alapon járó **közoktatási célú alap és kiegészítő állami hozzájárulások** tervszinten 1 052 M Ft-ot tettek ki. A **megyei önkormányzatoknak az ellátottak után járó személyi jövedelemadó részesedése** alapján 8 374 főre 174 M Ft támogatást igényeltünk. 2010-ben – a fentiek alapján összesen – 2 560 M Ft állami támogatás került kiutalásra.

Az éves beszámoló keretein belül kell elkészíteni az állami támogatások és hozzájárulások elszámolását. Ezt a munkát az intézményekkel közösen, a teljesített naturális mutatók, a kötelező tanügyi nyilvántartásokon alapuló közoktatási statisztikák alapján végeztük el úgy, hogy a Magyar Államkincstár által meghatározott határidőre az elszámolás egyenlegeként jelentkező pénzügyi kötelezettség teljesítése is rendezésre került. A tényadatok alapján a jogtalanul igényelt és igénybevett 2010. évi normatív, normatív kötött és központosított állami hozzájárulásokat kamatmentesen 2011. március 28-ig 36,5 M Ft összegben fizettük vissza.

Elszámolási különbözetként a szociális és gyermekvédelmi ágazatban közel **1 M Ft-os pótigénylési** lehetőség keletkezett, elsősorban a Megyei Gyermekvédelmi Központnál alakultak a tervezettnél kedvezőbbben a gyermekvédelmi ellátásban részesülő gyermekek és fiatal felnőttek gondozási napjai. A 2010. évre elszámoltól magasabb létszám is elismertethető lett volna, ha a lakóotthonok engedélyezett férőhelyeinek száma nem szab határt az elszámolhatóságnak. 2010-ben ugyanis az előző évek ellátotti létszám csökkenésével szemben több gyermek került a rendszerbe. Azt még most nem lehet pontosan megmondani, hogy ez a növekedés hosszabb távú lesz-e. Jelenleg a nevelőszülői hálózat férőhelyeinek bevonása jelenthet megoldást az elhelyezésben és a normatíva elszámolásban egyaránt.

A szociális ágazathoz kapcsolódó normatívák alakulásában sajnálatosan már negatív folyamatok is megfigyelhetők az idősök bentlakásos ellátásánál. Az Ezüstoffenyő Idősök Otthona és a „Baglyaskő” Idősök Otthona tekintetében egyaránt eltolódás tapasztalható az emelt szintű (demens ellátás) és az átlagos ápolást nyújtó ellátási formák között, sajnos a kisebb összegű normatíva irányába. Emellett az idősök otthonaiban jellemzővé vált a kapacitáskihasználás visszaesése, az üres férőhelyekre behívott idősök több esetben csak késve, vagy egyáltalán nem foglalják el a nekik felajánlott férőhelyet, viszont lemondani sem hajlandók arról. Ez a késlekedés az önkormányzatnak üres férőhelyeket, ezáltal bevételkiesést jelent.

A 2010. évi **közoktatási normatívák elszámolási különbözeteként** jelentős összegű, **31 M Ft-ot** meghaladó **visszafizetési kötelezettség** keletkezett. A tanulói létszám visszaesés az alap- és középfokú oktatásban, emellett az alapfokú művészetoktatást is kevesebb tanuló vette igénybe a 2010/2011. tanévben, mint azt az igénylés összeállításakor terveztük. A kiegészítő közoktatási hozzájárulásokban is érződött a tanulói létszám csökkenése. Emellett az elszámoláskor figyelembe vételre kerültek a Magyar Államkincstár 2009. évi normatíva felülvizsgálatára tett megállapításai is. A Magyar Államkincstár minden évben szigorú és alapos felülvizsgálatnak veti alá az önkormányzat állami támogatás elszámolását. Az ellenőrök több hétig tartó, részletekbe menő helyszíni vizsgálatot végeztek, amelynek következményeként kifogásolták a 2009. évi elszámolás egyes részleteit. A 2009. és 2010. évi elszámolásnak közös kapcsolódási pontja volt a 2009/2010. tanév. A pénzügyileg súlyosabban érintett kifogásolt terület a szakmai gyakorlati oktatáson belül a csoportszervezés volt, valamint a kollégiumi ellátásnál a külföldi diákok állami támogatásra jogosultságának megítélése is

több esetben kérdéssé vált. E két tényező együttes hatására a 2010. évi normatív állami támogatás elszámolásában közel 15 M Ft visszafizetés keletkezett.

A szociális alapon járó normatív állami támogatások elszámolásából 6 M Ft-ot meghaladó a visszafizetési kötelezettség, melyet alapvetően a szervezett intézményi étkeztetésben részesülők számának jelentős visszaesése okozott.

A megyei intézményekben elhelyezett ellátottak és megyei fenntartású közoktatási intézményekben tanulók után járó **személyi jövedelemadó részesedésből** a létszám csökkenésének hatásaként közel **6 M Ft-ot kellett visszafizetni**.

A **normatív, kötött felhasználású állami támogatások** köre 2010-ben igen szűk volt, csupán a pedagógiai szakszolgálatokra biztosított központi forrás, valamint a szociális továbbképzés támogatása jelent meg e jogcímen. Az állami hozzájárulás elszámolása itt nem jelentett gondot, hiszen a Nógrád Megyei Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Gyermekotthon, valamint a Nógrád Megyei Pedagógiai-, Szakmai Szolgáltató és Szakszolgálati Intézet keretein belül megvalósuló feladat-ellátáshoz a központi forrásokon túl jelentős összegű önkormányzati támogatást is biztosítunk.

Központosított állami támogatás rendkívül széles körben, több jogcímen érkezett önkormányzatunkhoz. Ezekhez pályázat útján jutnak az önkormányzatok, és csak az abban megjelölt feladatra és feltételekkel használhatók fel. A legjelentősebb támogatási csoport az esélyegyenlőséget, felzárkóztatást segítő támogatások köre volt, amelynek részét képezi az Arany János Programok támogatása. Ennek felhasználhatósága tanévhez kötődik, a 2010. második félévében megkapott központosított előirányzatot a 2010/2011. tanév végéig kell teljes egészében elkölteni, ezért 2010. évi maradvány feladattal terheltként szerepel az elszámolásban. Visszafizetendő összegként a közoktatási intézményekben a létszám-mozgás miatt ki nem fizetett osztályfőnöki- és gyógypedagógiai pótlék kompenzációjára kapott támogatás maradványa jelentkezett.

LÉTSZÁM ALAKULÁSA

A Nógrád Megyei Önkormányzat engedélyezett létszámkerete a 2010. évi eredeti költségvetésben megállapított 2380 főről év végére 2 346 főre csökkent. Ez az év közben végrehajtott racionalizálási intézkedések, szervezeti változtatások hatását tükrözi. Emellett az Ellátó Szervezet élelmezési tevékenységének kiterjesztése, a Megyei Gyermekvédelmi Központ és a Nógrád Megyei Múzeumi Szervezet közötti gazdasági feladat átrendeződés az intézmények között a létszámkeret módosítását is maga után vonta. A Reménysugár Otthonban a fejlesztő iskolai oktatás beindítása 3 fő alkalmazotti létszámemeléssel járt.

Még a korábbi években a létszámcsökkentési intézkedésekhez a jogszabályok által előírt fizetési kötelezettségek teljesítéséhez az állami költségvetés jelentős nagyságrendű támogatást biztosított, addig 2010-ben ez a finanszírozás csak a közoktatási ágazatban megvalósított létszám-racionalizálási intézkedésekhez kapcsolódott. A jogszabályi előírások változásánál pedig az tapasztalható, hogy 2011-ben már a támogatott kifizetések mértéke is lényegesen beszűkül. Mindezeket figyelembe véve 2010-ben két alkalommal nyújtottuk be pályázatunkat az egyéb bérpolitikai intézkedések támogatása keretbe, július és október hónapokban. A pályázatokban összesen 8 fő volt érintett, felmentési illetményükre és végkielégítésükre összesen 10 M Ft támogatást kaptunk.

A **foglalkoztatottak átlagos statisztikai állományi létszáma** összességében 2 309 főben realizálódott. Az átlagos statisztikai állományi létszám a folyamatosan vezetett létszám nyilvántartások alapján került megállapításra. Az átlagos statisztikai állományi létszámban nem jeleníthetők meg a betegség miatt távollévő munkavállalók egy havi folyamatos távollét után, a munkavégzés alóli felmentésen lévők, a prémium évek programban részt vevők és a szülési szabadságon, illetve gyermekgondozási ellátásban részesülők. Ennek következménye, hogy egyes intézményeknél – különösen ott, ahol magasabb a foglalkoztatottak száma és jellemzőbb a létszámmozgás – az engedélyezett létszámkeret és a számított statisztikai létszám jelentősen eltér egymástól.

PÉNZMARADVÁNY ALAKULÁSA

A 2010. évi helyesbített pénzmaradvány összege 257 M Ft-tal kevesebb az előző évinél. A negatív irányú elmozdulást alapvetően a forgatási célú hitelműveletek egyenlege – esetünkben a folyószámlahitel záró állománya – összegének növekedése idézte elő. A 2009. december 31-ei folyószámlahitel 555 M Ft-os összegével szemben a tárgyévi záró egyenleg ennek több mint kétszerese, 1 196 M Ft volt. A pénzmaradvány levezetésében a forgatási célú hitelműveletek egyenlege a záró pénzkészletet csökkenti. Bár a 2010. évi záró pénzkészlet 362 M Ft-tal magasabb az előző évinél, az említett hitelműveleti korrekció negatív irányba térítette el a pénzmaradványt. Az egyéb aktív és passzív pénzügyi elszámolások (aktív és passzív függő, átfutó és kiegyenlítő kiadások és bevételek) egyenlegének 4 M Ft-os növekedése szintén csökkentőleg hatott a pénzmaradványra.

2009-ben a Szent Lázár Megyei Kórház negatív összegű pénzmaradványt realizált, melyet az idei számított pozitív összegből kellett kompenzálni, „kigazdálkodni”. Ez önkormányzati szinten annyit jelent, hogy gyakorlatilag 27 M Ft-tal magasabb pénzmaradvány keletkezett volna, ha nincs az előző évről áthúzódó veszteség. A pénzmaradvány levezetésében szerepet játszó tényezők hatása az alábbiakban foglalható össze:

2009. évi tárgyévi helyesbített pénzmaradvány	1 125 M Ft
Záró pénzkészlet növekedése	+362 M Ft
Forgatási célú hitelműveletek záró egyenlegének növekedése	-642 M Ft
Egyéb aktív és passzív pénzügyi elszámolások egyenlegének növekedése	-4 M Ft
Előző évi negatív pénzmaradvány kompenzálása	+27 M Ft
2010. évi tárgyévi helyesbített pénzmaradvány	868 M Ft

A Szent Lázár Megyei Kórház 2010. december 31-ei pénzkészlete jelentős szerepet játszott az önkormányzat pénzmaradványának alakulásában. A záró pénzkészlet növekedése egyértelműen az intézmény év végén realizált többletbevételeinek köszönhető. Ennek eredményeként az intézmény előző évi „veszteségét” ledolgozva 484 M Ft-os pozitív pénzmaradványt realizált. Emellett még több közoktatási és közgyűjteményi intézmény is viszonylag magas összegű pénzkészlettel zárta az évet.

Önkormányzati szinten a keletkezett pénzmaradványból 1 698 M Ft a működési kiadási előirányzatok megtakarításából keletkezett, 1 135 M Ft a nem teljesült fejlesztési kiadásokból realizálódott, a bevételi elmaradás technikailag 1 965 M Ft-os pénzmaradvány csökkenést eredményezett.

A keletkezett pénzmaradvány teljes egészében feladattal terhelt. A visszaengedélyezhető pénzmaradvány egy részét a 2011. évi eredeti költségvetés már tartalmazza.

VAGYONI HELYZET ALAKULÁSA

Az önkormányzat 2010. évi mérlegét 16 071 M Ft főösszeggel javaslom elfogadni. Az eszköz oldalon a befektetett eszközök igen magas arányt, mintegy 83,4%-ot képviselnek (13 399 M Ft), a forgóeszközök aránya ebből eredően mindössze 16,6% (2 672 M Ft). A befektetett eszközöket nagyban befolyásolják a tárgyi eszközök 11 773 M Ft-os, valamint az üzemeltetésre, kezelésre átadott eszközök 1 552 M Ft-os összegei. A mérleg forrásoldalán a tartalékok (841 M Ft) mindössze 5,2%-os részarányt képviselnek. A kötelezettségek összege (4 536 M Ft) és részaránya a forrás oldalon belül (28,2 %) jelentős. Az önkormányzat vagyona (mérleg főösszege) az előző évhez képest kismértékben ugyan, de 11 M Ft-tal csökkent.

Ha az önkormányzat vagyoni helyzetét a tartós tőke és a tartalékok alakulásának oldaláról vizsgáljuk, az kedvezőtlen tendenciákat mutat. Erre utal a kötelezettségek növekedése is.

A vagyoni helyzet mutatóinak alakulása 2009 – 2010.

Mutató tartalma	Mutató számítása	2009. évi mutató	2010. évi mutató	Változás 2010. évi mutató/2009. évi mutató
Befektetett eszközök aránya	Befektetett eszközök/ Összes eszköz (mérleg főösszeg)	84,6%	83,4%	98,6%
Forgóeszközök aránya	Forgóeszközök/ Összes eszköz (mérleg főösszeg)	15,4%	16,6%	107,8%
Tőkeerősség	Saját tőke/ Összes forrás (mérleg főösszeg)	71,4%	66,5%	93,1%
Kötelezettségek aránya	Kötelezettségek/ Összes forrás (mérleg főösszeg)	19,6%	28,2%	143,8%
Befektetett eszközök fedezet	Saját tőke/ Befektetett eszközök	84,5%	79,8%	94,4%

A befektetett eszközök aránya a mérleg főösszegén belül 1,4%-kal csökkent. Ez azt jelenti, hogy a befektetett eszközök növekedésének üteme nem tudta kompenzálni az elszámolt értékcsökkenési leírás csökkentő hatását. A befektetett eszközökön belül a tárgyi eszközök és az üzemeltetésre átadott eszközök állománya alakulásának hatása a meghatározó, ezek csökkenése 3-4%-os.

A befektetett eszközök alakulásával szoros kapcsolatban áll a forgóeszközök állományának mozgása, hiszen a mérleg Eszköz oldalát e két tétel alkotja (befektetett eszközök + forgóeszközök = eszközök összesen). A forgóeszközök mérlegtételét a készletek, követelések, pénzeszközök és az aktív pénzügyi elszámolások képezik. A készletek 2%-os csökkenése, a követelések 79,3%-os növekedése mind kedvezőtlenül hatnak az önkormányzat gazdasági mutatóira. A követelések abszolút összegben közel 32 M Ft-tal nőttek, amely alapvetően az önkormányzat intézményei vevő állományának növekedését tükrözi. A követelések növekedése a pénzeszközök összegének stagnálása és az aktívák 48,3%-os csökkenése mellett a forgóeszközök 7,8%-os növekedéséhez vezetett. Mivel azonban a növekedést kizárólag a követelések (kintlévőségek) év végi állományának magas összege okozza, ebből nem lehet pozitív következtetéseket levonni.

A tőkeerősség mutatója azt fejezi ki, hogy a mérleg főösszegén belül a saját tőke milyen részarányt képvisel. Minél magasabb e mutató, annál inkább tükrözi az önkormányzat vagyoni helyzetének erősségét, mert akkor az idegen források nem kapnak helyet a vagyon „finanszírozásában”. Nógrád Megye Önkormányzata vagyonában 2010. év végén az előző évihez képest a saját tőke összege csökkenő részarányú a mérleg Forrás oldalán belül. Egyre inkább teret kapnak az idegen források, amely a kötelezettségek arányának nagymértékű növekedésében is jól látszik.

A kötelezettségek aránya a 2008-ban felvett svájci frank alapú fejlesztési célú kötvény értékvesztésének elszámolása, a folyószámlahitel záró állományának megkétszereződése és az újonnan felvett hosszú lejáratú működési hitel bekerülése miatt közel 44%-kal nőtt. Ez egy eladósodási folyamat kezdetére utal, amelyből az önkormányzat jelenlegi likviditási helyzetében jelentősebb nagyságú külső segítség nélkül nincs kiút.

Az egész eddig ismertett folyamatot összefoglalja az a tény, hogy még 2009. év végén a befektetett eszközök 84,5%-át tudtuk saját tőkéből biztosítani, addig ez a mutató 2010. december 31-ei állapot szerint 79,8 %-ra, azaz 5,6%-kal csökkent.

A megyei önkormányzat ingatlan vagyona az ingatlan vagyontaszter adataival összhangban van. Az intézmények mérlegében kimutatásra kerül az idegen tulajdonú ingatlanokon végzett beruházások, felújítások értéke is.

Összességében: Nógrád Megye Önkormányzata 2010. évi költségvetésének alapvető célja – a rendkívül kedvezőtlen gazdasági körülmények között is – az önkormányzati feladatellátás biztosítása érdekében a fizetőképesség megtartása volt. Ez a korábbi években megkezdett racionalizálási feladatok folytatásával, az intézményi struktúra átalakításával, talán a korábbiaknál is nagyobb áldozatokkal és munkával járt. Az önkormányzat központi forrásokból történő finanszírozásában negatív irányú folyamatok érvényesültek, amelyek jól megfigyelhetők a megyei illetékbevételek alakulásában. Az itt jelentkező bevételkiesés rendkívül kedvezőtlenül érintette önkormányzatunkat, az elmúlt években tapasztalt állami hozzájárulás csökkenés és az illetékbevételek visszaesésének együttes hatásaként kialakult fizetési gondok már a működőképesség fenntartását veszélyeztetik. Sajnos folyamatosan növekvő terhet jelent önkormányzatunknak, hogy a fizetőképesség megtartása érdekében igénybevett folyószámlahitel napról-napra magasabb összegben realizálódott, 2010. negyedik negyedévében az igénybevett összeg már rendszeresen meghaladta az 1 milliárd forintot. A központi források csökkenése miatti bevételkiesést a tervezett, de csak részben megvalósult költségracionalizálási intézkedésekkel sem tudtuk ellensúlyozni. Az önkormányzat folyamatos, egyre súlyosbodó likviditási gondjai azt jelzik, hogy ha 2011-ben nem tudunk – a hiteleken túl – jelentősebb nagyságrendű, felhasználási kötöttség nélküli külső forrásokhoz jutni, önkormányzatunk végérvényesen nehéz pénzügyi helyzetbe kerülhet.

Ettől függetlenül több területen az év közben jelentkező többletfeladatokhoz jelentős összegű központi források is kapcsolódtak, illetve a pályázati lehetőségek kihasználásával is sikerült néhány esetben javítani az ellátási színvonalon. A közgyűlés még 2007-ben döntött a kötvény kibocsátásáról. Az ebből származó bevétel jelentett anyagi háttérrel 2010-ben is – a döntő részben pályázatokból – megvalósult fejlesztési feladatok önerejének finanszírozásához. Szintén a kötvény-bevétel terhére vállaltunk további kötelezettségeket az önerőre számos folyamatban lévő pályázat kedvező elbírálása esetén.

A Nógrád Megye Önkormányzata 2011. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló 3/2010. (I. 28.) Kgy. határozat 2. pontja értelmében a 2011. évi költségvetésben lévő jelentős nagyságrendű működési hiány egy részének kompenzálása céljából 2011. április 30-ai határidőre kívánjuk benyújtani pályázatunkat a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetéséről szóló 2010. évi CLXIX. törvény 6. sz. mellékletének „Az önhibájukon kívül hátrányos helyzetben lévő önkormányzatok támogatása” keretre. A pályázat kötelező mellékletét képezi a Közgyűlés nyilatkozata, amelyet az I. Határozati javaslat tartalmaz.

Az Állami Számvevőszék a Nógrád Megyei Önkormányzat gazdálkodási rendszerének 2010. évi alakulása tárgyában végzett ellenőrzéséről szóló jelentésében a helyszíni ellenőrzés megállapításainak hasznosítása mellett javaslattal élt a főjegyző felé, hogy a munka színvonalának javítása érdekében a Közgyűlést tájékoztassa arról, hogy – az önkormányzat eladósodásának növekedésére figyelemmel – a hosszú lejáratú, adósságot keletkeztető kötelezettségvállalásokból adódó tőke- és kamatfizetési kötelezettségének az önkormányzat milyen feltételek biztosítása mellett tud eleget tenni. A főjegyző tájékoztatása alapján ezen kötelezettség teljesítéséről az alábbiakban adok számot. A legnagyobb összegű tartozás a 2007. évi kötvénykibocsátásból származó visszafizetési kötelezettség, amelynek nagyságrendje 2010. december 31-én – az árfolyam kedvezőtlen alakulása miatti árfolyamvesztés elszámolt értékével együtt – meghaladja a 2 milliárd forintot (2 091 M Ft). A hatályos szerződés értelmében a kötvény törlesztésére 2011. december 31-ig a kezelési költségen túl kamat- és tőkefizetési kötelezettségünk nincs. 2012. január 1-jétől 2027-ig fogja költségvetésünket terhelni a kötvény törlesztése. A 2010-ben felvett éven túli lejáratú működési hitel 200 M Ft-os összegéből 2011-ben 40 M Ft-ot fogunk törleszteni, tehát hosszú lejáratú kötelezettségnek minősül e hitelből a 160 M Ft. Figyelemmel kísérve az önkormányzat pénzügyi helyzetének alakulását, az elkövetkező években esedékes fizetési kötelezettségeink – többek között és elsősorban a felvállalt tőke- és kamattörlesztések – teljesítésének érdekében a kiadások folyamatos csökkentése céljából racionalizálási döntés-sorozatra kényszerülünk. A feladat-ellátási struktúra áttekintésére és változtatására a javaslatokat már megtettük és ezután is megtesszük. Emellett keressük az önkormányzatnál még meglévő bevétel-növelési lehetőségeket, elsősorban a feladatellátáshoz nem szükséges vagyontárgy hasznosítására irányulóan. Mindezeket is figyelembe véve azonban úgy ítéljük meg, hogy a nagyarányú bevétel-kiesések saját erőből már nem kompenzálhatók. A bevétel csökkenés kezelésére csak külső források megszerzésével, elsősorban központi kiegészítő támogatások

bevonásával látunk lehetőséget. A hosszú lejáratú, adósságot keletkeztető kötelezettségvállalásokkal kapcsolatban a II. Határozati javaslatban fogalmaztunk meg célokat. Ehhez csatoltuk a hosszú lejáratú adósságot keletkeztető kötelezettségvállalásokból adódó tőke- és kamat visszafizetési kötelezettség évenkénti várható alakulásáról készített számszaki kimutatást.

Salgótarján, 2011. április 14.

Becsó Zsolt

Nógrád Megye Önkormányzata
2010. évi kiegészítő melléklete

1. Az ellenőrzések által az önkormányzat előző évi (2009. évi) költségvetési beszámolójában feltárt, jelentős összegű hibák felsorolása:

A könyvvizsgálói ellenőrzés a könyvviteli mérlegre és a pénzmaradványra hatást gyakorló megállapítást nem tett. A 2009. évi beszámoló számszaki kiegészítő melléklete részét képező normatív állami támogatás elszámolásának ellenőrzését a Magyar Államkincstár Nógrád Megyei Igazgatósága elvégezte. A felülvizsgálat során 20 287 E Ft visszafizetési kötelezettség keletkezett, melyet 2011. január 7-én (19 303 E Ft) és 2011. február 28-án (984 E Ft) teljesítettünk. Az Állami Számvevőszék részéről a 2010. évi gazdálkodás rendszerének átfogó ellenőrzésére került sor. A jelentésben foglaltakat a gazdálkodás folyamatába beépítettük. A 2009. évi könyvviteli mérlegre és pénzmaradvány kimutatásra a fenti ellenőrzéseknek nem volt hatása.

Az előforduló hibák javításának hatása

- a könyvviteli mérlegre:

- A pénzmaradvány kimutatásra:

2. Értékelés a külön kormányrendeletek alapján összeállított adatszolgáltatásban bemutatott Európai Unió támogatási programok, a világbanki és egyéb támogatási programok, segélyprogramok keretében beérkezett pénz- és egyéb eszközök, továbbá az azokkal kapcsolatban felhasznált saját költségvetési források alakulásáról. Az előirányzat alakulását befolyásoló tényezők.

Az értékelést és az Európai Unió támogatási programok, világbanki és egyéb támogatási programok keretében elnyert pályázati támogatások bevételeinek, kiadásainak, saját forrásainak alakulását az éves beszámolóról készített előterjesztés 8. sz. táblája tartalmazza.

3. Kimutatás a közalapítványoknak (az alapítványok által ellátott feladatokra) teljesített kifizetésekről, illetve a térítésmentesen juttatott eszközök értékéről.

A kimutatást az éves költségvetési beszámolóról készített előterjesztés 4., 4/a., 4/b. és 4/c. és 4/d. sz. mellékletei tartalmazzák a támogatás jogcímének, a támogatott szervezetnek, a támogatás céljának, a támogatás összegének és a támogatással megvalósuló esemény megvalósulási helyének megjelölésével.

4. Kimutatás az önkormányzat könyvviteli mérlegében szereplő részesedésekről, a részesedés mértékének feltüntetésével.

A kimutatást az önkormányzat 2010. évi vagyoni helyzetét tartalmazó mellékletek részeként a 8/e. sz. melléklet tartalmazza.

5. A számviteli politika évközi változásainak ismertetése.

A Nógrád Megyei Önkormányzat Közgyűlésének Hivatala Számviteli politikája részeként 2010. március 25-től hatályosak a Nógrád Megyei Főjegyző 485-1/2010. iktatószámú, 2/2010. számú rendelkezésével elfogadott új Számlatükör, Szakfeladatrend és a 0-9 számlaosztályok főkönyvi összefüggéseit részletező függelékek, valamint a Nógrád Megyei Önkormányzat Közgyűlésének Hivatala Önköltségszámítási Szabályzata.

6. Az önkormányzat könyvvizsgálati kötelezettségének jogszabályi háttere.

A Nógrád Megyei Önkormányzat az 1990. évi LXV. tv. 92/A § (1) bekezdése alapján könyvvizsgáló alkalmazására kötelezett. A könyvvizsgálati feladatokat 2010. augusztus 1-től az East-Audit Zrt látja el. A könyvvizsgálót a megbízás 4 éves időtartamára 5 616 E Ft + ÁFA díjazás illeti meg a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény és a 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerinti könyvvizsgálati feladatok ellátásáért. Eseti jelleggel – külön szerződés keretében – az East-Audit Zrt ellátja a 10 millió Ft-nál magasabb összegű projektek kötelező könyvvizsgálatát is.

7. Kimutatás az önkormányzat vagyonkezelésbe adott vagyonáról, és annak évközi változásáról.

Az önkormányzatnak vagyonkezelésbe adott vagyontárgya nincs.

8. A belső kontroll rendszer értékelése.

A Nógrád Megyei Közgyűlés 2011. április havi ülésén külön napirendi pontként tárgyalja a 2010. évben végzett ellenőrzések tapasztalatairól szóló beszámolót, a FEUVE rendszer értékelésére vonatkozóan az írásos előterjesztés tartalmaz részletesebb információt.

9. A kötelezettségvállalások állományának alakulása, valamint az állományváltozást befolyásoló tényezők.

Nógrád Megye Önkormányzata éven túli hitel- és kötvénykibocsátásból származó tartozásainak 2010. december 31-ei állományáról az 5. sz. melléklet, az egyéb kötelezettségek alakulásáról az önkormányzat vagyonskimutatása részeként a 8/d. sz. melléklet nyújt részletes információt.

10. A beszámolási időszakban bekövetkezett rendkívüli, a tervezés időszakában még nem ismert események ismertetése.

2010. év során a tervezés időszakában nem ismert, az önkormányzat gazdálkodását befolyásoló rendkívüli esemény nem történt.